

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/68/2019
Identifikačné číslo spisu:	1116217734
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1116217734.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Best factoring spol. s r. o., Šamorínska 10, 821 06 Bratislava, IČO: 44 683 014, zastúpeného JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom, Šamorínska 10, 821 06 Bratislava, proti žalovanému BURUNDI, s. r. o., Mostová 6, 811 02 Bratislava, IČO: 46 492 666, zastúpenému AK Mikolaj s. r. o., Košická 56/5590, 821 08 Bratislava, IČO: 36 855 049, v konaní o zaplatenie 50.542,60 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 28Cb/125/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18. apríla 2019, č. k. 4Cob/8/2018-419, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 04.09.2017, č. k. 28Cb/125/2016-387, platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.10.2016, č. k. 28Cb/125/2016-49 zrušil, konanie v časti sumy 7.702,60 eur zastavil a vrátil žalobcovi časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 455,50 eur prostredníctvom Slovenská pošta, a.s. po právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie zároveň žalobu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že medzi stranami bol založený záväzkovo právny vzťah podnájomný, predmetom ktorého bol podnájom motorových vozidiel žalovaným, s právom ich dať do podnájmu tretej osobe (žalovanému) s dohodnutým nájomným. Žalovaný ako podnájomca si ku dňu rozhodnutia vo veci samej splnil záväzok voči žalobcovi, zaplatiť nájomné aj s úrokom z omeškania. Sporným v tomto vzťahu bol záväzok žalovaného ako budúceho kupujúceho, uzatvoriť kúpnu zmluvu na predmet podnájmu, resp. v prípade nesplnenia záväzku z objednávky zaplatiť sankcie dohodnuté v objednávke.

3. Súd prvej inštancie pozornosť zamerlal na objednávku zo dňa 14.01.2014, ktorá ako nepomenovaný právny úkon v sebe obsahovala dojednanie podnájomného vzťahu a záväzok na uzavretie budúcej kúpnej zmluvy. Mal za to, že žalobca preukázal, že bol oprávnený v danej veci konať za vlastníka predmetu podnájmu, predloženým plnomocenstvom. Poukázal na to, že ku dňu podania žaloby bol žalovaný v omeškaní so zaplatením nájomného a príslušenstva, čo do dňa rozhodnutia vo veci samej vysporiadal a v dôsledku toho, žalobca zbral žalobu v tejto zaplatenej časti nároku späť. Ohľadne nároku na zaplatenie sankcií v dôsledku neuzatvorenia kúpnej zmluvy sa súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu. Konajúci súd konštatoval, že predmetný právny úkon nie je možné považovať za platný právny úkon s náležitosťami vyžadovanými platným právnym predpisom, a teda takýto právny úkon nevyvoláva povinnosť žalovaného plniť sankcie voči žalobcovi. Vo vzťahu k sankcii - zaplatenie sumy vo výške 39.600,- eur ako doplatok k skutočnej cene nájmu, súd prvej inštancie zotrval na uvedenej argumentácii o nepreukázaní výšky a zároveň kvalifikoval toto dojednanie ako zmluvnú pokutu a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.12.2008, sp. zn. 5Obdo/11/2008. Súd nemal za preukázané, že žalovanému z objednávky vznikla povinnosť kúpiť prenajaté autá, pretože žiadne následné budúce zmiešané zmluvy uzavreté neboli. Keďže právna úprava v § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka vyžaduje pre platné dojednanie zmluvnej pokuty, okrem písomnej formy, vymedzenie zmluvnej povinnosti, ktorá má byť takto zabezpečená a jednoznačnú dohodu o výške zmluvnej pokuty, resp. spôsobu jej určenia, absencia určenia zabezpečovanej povinnosti má za následok neplatnosť dohody o zmluvnej pokute v dôsledku jej neurčitosti, či nezrozumiteľnosti (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom ide o neplatnosť absolútnu. Argumentácia žalovaného ohľadom (ne)možnosti uzatvorenia budúcej zmluvy z dôvodu zmeny okolností, spôsobených existenciou exekučného záložného práva ako nemožnosti uzatvorenia kúpnej zmluvy, poňaté ako právna vada, bola pre súd prvej inštancie z dôvodu vyššie uvedeného irelevantná. Tvrdenia žalobcu o akceptovaní zmluvných dojednaní uhrádzaním faktúr za podnájom motorových vozidiel označil konajúci súd za nepravdivé, nakoľko faktúra ako daňový doklad nie je totožná s dokladom preukazujúcim existenciu záväzkového vzťahu strán a nie je ani titulom, z ktorého takýto záväzkový vzťah vzniká, pretože tým je zmluva.

4. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 18.04.2019, č. k. 4Cob/8/2018-419 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že žalovanému priznal voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že do dňa rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej žalovaný vysporiadal a preukázal zaplatenie žalobcom uplatneného nároku vo výške 7.702,60 eur, ako faktúry 15VF0005 za podnájom, spolu s úrokmi z omeškania v zákonnej výške. Spornou zostala žalobcom uplatňovaná suma 39.600,- eur z faktúry 15VT002 ako sankcia za nedodržanie skutočného záujmu budúcej kúpy, a taktiež suma 3.240,- eur z faktúry 15VT001 ako výsledná suma za amortizáciu motorových vozidiel.

6. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď svoju pozornosť zamerlal na objednávku zo dňa 14.01.2014, ako prvotný úkon, ktorý mal založiť záväzkový vzťah medzi stranami sporu aj s následkami vykonania ďalších úkonov v budúcnosti. Žalobca na základe predloženého plnomocenstva preukázal, že bol oprávnený v danej veci konať za vlastníka predmetu podnájmu. Vo vzťahu k podnájomnému pomeru spornosť záväzkového vzťahu nevznikla, spornosť sa však týkala platnosti objednávky zo dňa 14.01.2014 v súvislosti s uplatnenými nárokmi žalobcu. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom, ku ktorému dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, keď uviedol, že predmetný právny úkon nie je možné považovať za platný právny úkon s náležitosťami vyžadovanými platným právnym predpisom, a teda takýto právny úkon nevyvoláva ním sledované následky, v tomto prípade plniť sankcie voči žalobcovi. Tento záver sa vzťahuje na dojednanie o sankcii pri nedodržaní skutočného záujmu budúcej kúpy v žalobcom požadovanej výške 39.600,- eur i na dojednanie o doplatku za predmet nájmu týkajúci sa amortizácie vozidiel v žalobcom uplatnenej výške 3.240,- eur.

7. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že právny úkon - objednávka zo dňa 14.01.2014 vykazuje viaceré nedostatky týkajúce sa neurčitosti a nezrozumiteľnosti právneho úkonu, ktoré v

napadnutom rozhodnutí už špecifikoval súd prvej inštancie. Okrem toho, konajúci súd podľa odvolacieho súdu správne uviedol, že „z logického, jazykového a systematického výkladu prejavu vôle žalovaného nebolo exaktne preukázané, že žalovaný sa zaviazal, teda by prevzal jasne danú zrozumiteľnú povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu, resp. zmluvu zmiešanú, s uvedením podstatných náležitostí takejto zmluvy“. Súd prvej inštancie správne nesúhlasil s argumentáciou žalobcu o vzniku povinnosti žalovaného na zaplatenie v objednávke uvedených sankcií, nakoľko z dojednania v objednávke ohľadom doplatku za predmet nájmu nebolo určité a zrozumiteľné, aká bola reálna cena nájmu, pričom túto skutočnosť žalobca v konaní ani nepreukázal a ohľadne amortizácie nebolo preukázané, z oho žalobca vychádzal pri takto stanovenom výpočte (suma 3.240,- eur), resp. neosvedčil súdu daný výpočet.

8. Aj čo sa týka sankcie, zaplatenia sumy 39.600,- eur, súd prvej inštancie dospel podľa odvolacieho súdu k správne záveru, že žalobca ani v tomto prípade nepreukázal jej výšku a túto sankciu súd kvalifikoval ako zmluvnú pokutu. Keďže žiadna následná budúca zmiešaná zmluva uzatvorená nebola, odvolací súd nemal za preukázané, že žalovanému z danej objednávky vznikla povinnosť kúpiť prenajaté autá. Odvolací súd zastával názor, že chýbajúce určenie zabezpečovacej povinnosti v rozpore s § 544 a § 545 Občianskeho zákonníka, má za následok absolútnu neplatnosť dohody o zmluvnej pokute podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v dôsledku jej neurčitosti a nezrozumiteľnosti.

9. Odvolací súd ďalej zhodne s názorom súdu prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v predmetnej objednávke zo dňa 14.01.2014 nebol zrozumiteľne určený spôsob uzatvorenia zmiešanej zmluvy, v poslednom odseku bol zjavne nesprávne uvedený ako odosielateľ návrhu podnájomca a absentovalo tu uvedenie postupu pri určení obsahu budúcej zmluvy. Konajúci súd tiež uviedol, že tvrdenia žalobcu o akceptovaní zmluvných dojednaní uhrádzaním faktúr nie sú pravdivé, nakoľko faktúra ako daňový doklad nie je totožná s dokladom preukazujúcim existenciu záväzkového vzťahu strán a nie je ani titulom, z ktorého záväzkový vzťah vzniká. S týmto odôvodnením sa odvolací súd plne stotožnil. V zmysle uvedeného sa ako nedôvodná odvolaciemu súdu javila argumentácia žalobcu v odvolaní o určitosti, jasnosti a zrozumiteľnosti tohto právneho úkonu a vzniku špecifikovaných sankcií, ktoré bol údajne žalovaný povinný žalobcovi uhradiť. V rozpore s argumentáciou žalobcu, bol odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a následne vo veci správne rozhodol.

10. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 439 spisu). Podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). V zmysle obsahu podaného dovolania je prípustnosť dovolania vyvodzovaná aj podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má žalobca za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v prvom rade rozsiahlo sumarizoval priebeh konania a podrobne poukázal na skutkové okolnosti prípadu (strany 1 až 12 dovolania). Rozhodnutie súdu vychádza podľa dovolateľa z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď tento posudzoval sankčné dojednania (ne)platnosti objednávky zo dňa 14.01.2014 cez ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, hoci bol povinný postupovať podľa § 266 Obchodného zákonníka. Zjavná nesprávnosť je podľa dovolateľa nielen v nesprávnej aplikácii zákona, ale aj v nesprávnom gramatickom, logickom výklade obsahu objednávky, ktorú je potrebné vykladať aj vo vzájomných súvislostiach. A to skúmaní skutočného prejavu vôle účastníkov zmluvy, obsiahnuté v obsahovom vykladaní určitosti a zrozumiteľnosti objednávky. Týmto nesprávnym postupom je dovolateľ názoru, že konajúce súdy nemohli správne posúdiť obsah prejavu vôle konajúcich osôb, čím malo dôjsť k odklonu od judikatúry Ústavného súdu SR v súvislosti s prílišným právnym formalizmom na formuláciu zmluvy.

13. Dovolateľ sa s právnym posúdením objednávky zo dňa 14.01.2014 nestotožnil, nakoľko považuje

tento právny úkon za vykonaný slobodne, určite a vážne. O tom svedčí obsah objednávky, jej predmet, cena nájmu, povinnosti zmluvných strán, sankcie a iné. Právny úkon bol vykonaný písomne a prijatý oboma zmluvnými stranami, ktoré s jeho obsahom súhlasili a predmetnú objednávku zmluvné strany podpísali. Objednávka napokon podľa dovolateľa vychádzala z predchádzajúcich dohôd medzi zmluvnými stranami. Dovolateľ je názoru, že ak nedošlo k podpísaniu novej zmluvy o úprave obchodných podmienok, novácii objednávky, tak potom v zásade platí právny stav právneho úkonu vykonaného naposledy, t. j. v objednávke zo dňa 14.01.2014. Následne žalobca v dovolaní na viacerých stranách (strany 15 až 27 dovolania) analyzuje objednávku z hľadiska jej každého bodu (vety, gramatického výkladu) a vyjadrení zmluvných strán.

14. Porušenie práva na spravodlivý proces vzhľadom v zmysle obsahu dovolania prekvapivosťou rozhodnutia, arbitrárnosťou a nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nedostatočným dokazovaním a nesprávnym vyhodnotením dôkazov.

15. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

16. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné pre nenaplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Preto žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby podané dovolanie žalobcu odmietol (prípadne zamietol) a priznal mu trovy dovolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený podľa § 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

18. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

20. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

21. Dovolanie je odôvodnené § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola

vyriešená. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania v zmysle jeho obsahu aj podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

25. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

26. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

27. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

28. Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená.

29. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., neoznačí právnu otázku, ktorá ešte rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

30. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016, dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o

tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti, doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

31. Právnu otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnu otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

32. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

33. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vzhliadol nesprávnym právnym posúdením, ktoré spočíva v tom, že odvolací súd posudzoval (ne)platnosť objednávky zo dňa 14.01.2014 cez ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, hoci bol povinný postupovať podľa § 266 Obchodného zákonníka. Zjavná nesprávnosť je podľa dovolateľa nielen v nesprávnej aplikácii zákona, ale aj v nesprávnom gramatickom, logickom výklade obsahu objednávky, ktorú je potrebné vykladať aj vo vzájomných súvislostiach. A to skúmaní skutočného prejavu vôle účastníkov zmluvy, obsiahnuté v obsahovom vykladaní určítosti a zrozumiteľnosti objednávky.

34. Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní, v zmysle vyššie uvedeného (viď body 30 až 32 tohto rozhodnutia), nešpecifikoval právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená a túto nie je možné určiť ani z obsahu dovolania. Zároveň dovolateľ ani neuviedol, ako by mala byť takáto otázka, správne riešená.

35. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus, alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone, alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup, majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a špecifikovať v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod, keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu opreté o

nesprávne právne posúdenie podľa § 421 C. s. p. bez uvedenia v akej konkrétnej otázke nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

37. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že na žalobcom vymedzený dôvod uvedený v dovolaní vo všeobecnej rovine, resp. nesprávneho výkladu prejavu vôle (ne)platnosti objednávky zo dňa 14.01.2014, prípadne zmeny prejavu vôle strán (ne)uzavretím novej zmluvy, nemohol prihliadnuť aj z dôvodu, že tieto sa týkajú skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom. Pre úplnosť je potrebné dodať, že dovolaciemu súdu nie je zrejmé, akú nesprávnosť vzhľadom dovolateľ pri právnom posúdení dohodnutia sankcií, resp. zmluvnej pokuty v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka namiesto dovolateľom tvrdeného ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka. Dovolací súd zdôrazňuje, že právna úprava právnych úkonov je obsiahnutá vo všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka (§ 34 až 42) s tým, že Obchodný zákonník úpravu právnych úkonov obsiahnutú v Občianskom zákonníku iba dopĺňa. A to s akcentom na skutočnosť, že určenie zabezpečovacej povinnosti zmluvnej pokuty je obsiahnuté v Občianskom zákonníku, z ktorého dôvodu sa na skúmanie jej (ne)platnosti aplikujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak ako ich aplikovali súdy nižších inštancií.

38. Samotné skúmanie (ne)platnosť objednávky zo dňa 14.01.2014, ktorú je potrebné vykladať aj vo vzájomných súvislostiach (tak, ako to uviedol dovolateľ v podanom dovolaní) je napokon skúmaním otázky skutkovej, ktoré skúmanie môže byť vykonané len v konkrétnych súvislostiach (k tomu viď aj 3Cdo/24/2019, 3Cdo/174/2019 a 8Cdo/191/2018). Z uvedeného dôvodu dovolateľom vymedzená otázka nemôžu založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanom spore.

39. Dovolací súd konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

40. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

41. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nemožno považovať ani argumenty žalobcu uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či nesúhlas s právnymi závermi konajúcich súdov a kritika ich prístupov zvolených pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p.

42. Dovolací súd ďalej uvádza, že dovolanie uplatnené podľa § 421 ods. 1 C. s. p., je možné odôvodniť iba a výlučne nesprávnym právnym posúdením, ktorého súčasťou nie je (a ani nemôže byť) prípadné, podľa názoru dovolateľa, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, neúplné dokazovanie a nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Takéto vady konania, nie je možné subsumovať pod nesprávne právne posúdenie, keď pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení, súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Preto dovolacie dôvody, ktoré dovolateľ subsumoval pod § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v zmysle ich obsahu

vyhodnocoval dovolací súd s poukazom na § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

43. Z obsahu dovolania je zrejmé, že vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., vidí dovolateľ v tom, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené s tým, že konajúce súdy vykonali nedostatočné dokazovanie a nevyhodnotili predložené dôkazy jednotlivu a vo vzájomných súvislostiach.

44. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

45. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

46. Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných, tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Dovolací súd poukazuje na závery oboch konajúcich súdov, ktoré zhodne dospeli k záveru, že v predmetnej objednávke zo dňa 14.01.2014 nebol zrozumiteľne určený spôsob uzatvorenia zmiešanej zmluvy s tým, že v poslednom odseku bol zjavne nesprávne uvedený ako odosielateľ návrhu podnájomca a absentovalo tu uvedenie postupu pri určení obsahu budúcej zmluvy. Súdy nižších inštancií zdôraznili, že faktúra nie je titulom, z ktorého vzniká záväzkový vzťah. Odvolací súd zdôraznil, že chýbajúce určenie zabezpečovacej povinnosti v rozpore s § 545 Občianskeho zákonníka, má za následok absolútnu neplatnosť dohody o zmluvnej pokute podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu rešpektuje úpravu zakotvenú v § 387 ods. 2 C. s. p., podľa ktorej odvolací súd v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené je reakciou na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú stranám sporu známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanom spore, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, nepreskúmateľné, resp. ústavne nekonformné. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

47. Dovolací súd ďalej pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O. s. p. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta . s. p., ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.11.2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

48. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.).

49. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 C. s. p.).

50. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C. s. p.).

51. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúma správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto oprávnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C. s. p.).

52. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Nesprávne hodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá.

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvodená § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a z obsahu dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p., odmietol.

54. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného, ktorý si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

55. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.